

CUT #088

MEDLEMSBLAD FOR MEDIELÆRERFORENINGEN

JUNI 2008

>> DEN SYNKENDE MEDIEFAGSSKUDE >> PÆDAGOGISK KLIP – DEN KVINDELIGE ACTIONHELT
>> MEDIEFAG – AT OG SRP >> LÆREREN SOM PRODUCER & MANUSKRIPT #1: "VOODOO" >>
STUDIETUR TIL HOLLYWOOD >> PÅ FILMSKOLE I PRAG >> ANMELDELSE MEDIER OG SAM-
FUND >> FAGKONSULENTEN: MEDIEFAG I REFORMENS ØJE >> MEDIEFAGSURSUS I EFTERÅRET

CUT #088

Redaktion

KATHRINE AGGEBO
MARTIN HOULIND
MIMI OLSEN

aggebo@humbleby.dk
martin.houlind@rks-gym.dk
mimi.olsen1@skolekom.dk

Skribenter i dette nummer

JETTE HARBOE	VUC Århus
METTE WOLFHAGEN	
OLE ØSTERGAARD	Aabenraa Statsskole
CLAUS NYMANN CHRISTENSEN	Aabenraa Statsskole
ELLEN MØLLESØE	Espergærde Gymnasium & HF
KATHRINE AGGEBO	Taarby Gymnasium & HF
MARTIN HOULIND	Roskilde Katedralskole
SØREN JAKOBSEN	
HENNING BØTNER HANSEN	Frederikshavns Gymnasium & HF
HANS OLUF SCHOU	Viby Amtsgymnasium

DEADLINE FOR CUT #089 22. SEPTEMBER 2008

Print

Vester Kopi AS, København V

Mediefags hjemmeside

www.emu.dk/gym/fag/ft

WEBMASTER

Ole Østergaard

ole.oestergaard@skolekom.dk

Medielærerforeningens bestyrelse

FORMAND & MEDLEM AF PÆDAGOGISK SAMARBEJDSUDVALG

Henning Bøtner Hansen, Sulkrogen 5, 9000 Aalborg, Tlf. 98 10 36 60.
E-mail: henningboetner@hotmail.com

KASSERER & KURSER

Søren Jakobsen, Roskildevej 134 2.th, 2500 Vålby, Tlf. 38 79 26 04.
E-mail: jakobsensoeren@mail.tele.dk

MEDLEMSREGISTRERING, KURSER & WEB-KONTAKT

Kirsten Andersen, Hvidtjørnevej 26, 2720 Vanløse, Tlf. 38 74 38 27.
E-mail: ka.cg@ci.kk.dk

Konto i Danske Bank: 4099 825 48 50

REPRÆSENTANT I CUT-REDAKTIONEN & MEDLEM AF FAGLIGT FORUM

Mimi Olsen, Nørrebrogade 70 3.tv, 2200 Kbh. N, Tlf. 35 39 12 29.
E-mail: mimi.olsen1@skolekom.dk

MEDLEM AF EKKOs REDAKTION

Pernille Stuer Lauridsen, Hollændervej 21 2.tv, 1855 Frb. C, Tlf. 33 24 21 69
E-mail: pef@oerestadgym.dk

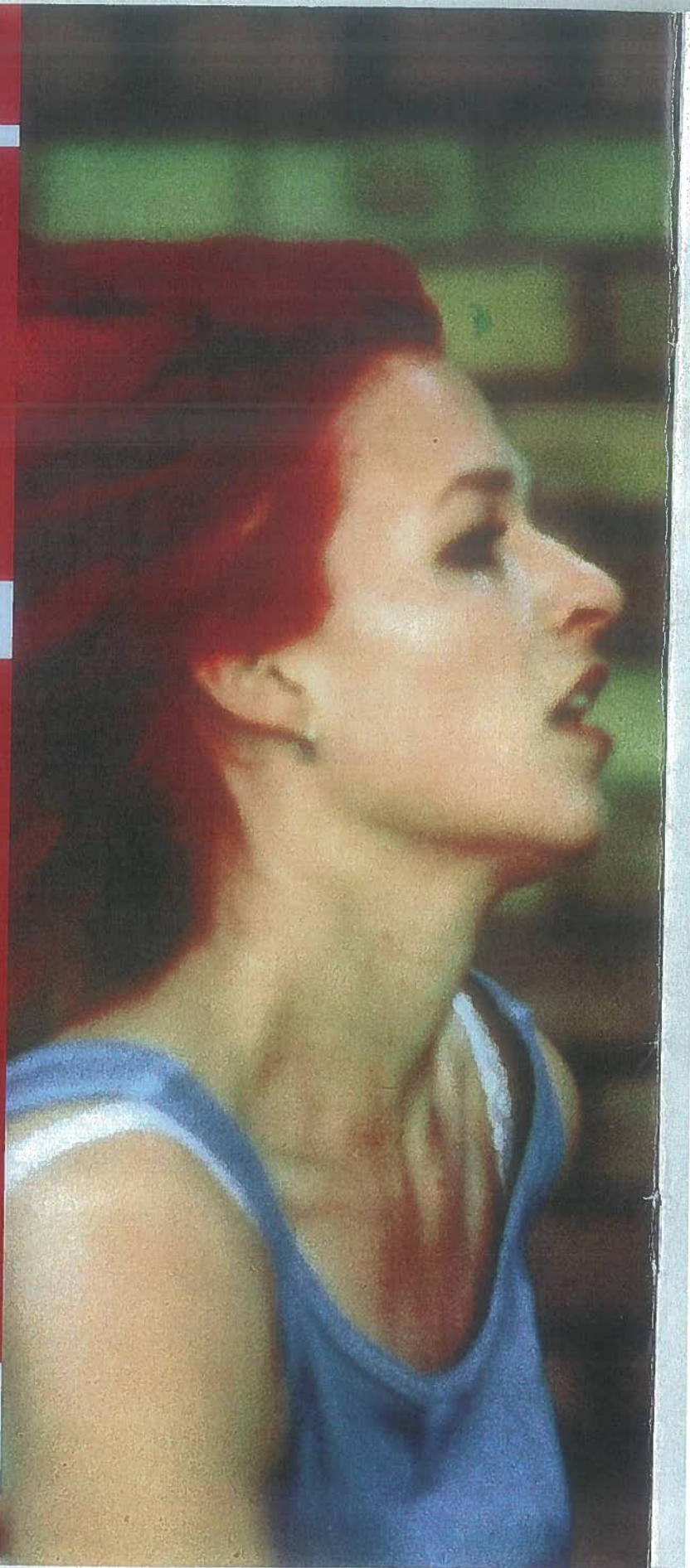
REPRÆSENTANT I CUT-REDAKTIONEN & KURSER

Lars Nielsen, Borgmester Jensens Allé 37, 1.th, 2100 Kbh. Ø, Tlf. 27 62 38 58
E-mail: rgln@roskilde-gym.dk

ANNONCERING I CUT

Priser 1 side - 1000 kr. ½ side - 550,- kr.

Kontakt Kathrine Aggebo, Carstensgade 64, 1770 Kbh. V.
Tlf. 33 91 15 07. E-mail: aggebo@humbleby.dk

POINT OF VIEW

MEDIEFAG – DEN SYNKENDE SKUDE

Nej, nej — det passer da ikke! vil mange sikkert tænke, når de ser overskriften. Det er jo ikke sådan, vi er vant til at se vores fag beskrevet i dette blad, vel? Mediefag er en succeshistorie — et fag, der hvert år vælges af et meget stort antal 1.g-elever på landets gymnasier. Et fag, der efter reformen har vokset sig så stort, at mange mediefagslærere er ved at blive kvalt i C-niveau-mediehold. Og at fag, der har udkonkurreret de andre kreative fag på rigtig mange skoler rundt om i landet.

Men fra mit POV er faget *alligevel* en synkende skude. Jeg er nemlig ikke ansat i det almene gymnasium, men på VUC — på HF for voksne. Og hos os er mediefag absolut *ikke* nogen succeshistorie — tværtimod: det bliver stadigt sværere at få fyldt holdene. Hvordan kan det så være?

Er det måske, fordi jeg er en dårlig lærer, som kursisterne ikke har lyst til at blive undervist af? Tjaaa — jeg er vel næppe blevet dårligere, end jeg før har været — men ikke desto mindre har mine mediefagshold de sidste tre år haft en klart mindre søgning, mens jeg tidligere altid havde fyldte hold med lange ventelister.

Men hvad er så grunden til denne tilbagegang, der åbenbart kun gælder skoleformen VUC?

Grunden er den enkle, at kravet om et obligatorisk kreativt fag i en HF-eksamen blev afskaffet med HF-reformen. Det gælder kun for de kursister, der tager en HF-eksamen efter enkeltfagsbekendt-gørelsen, som man gør på VUC, mens der på de to-årige HF-kurser stadig skal indgå et kreativt fag.

Det vil altså sige, at alt det, vi har hørt om, at kreativitet styrker indlæringsevnen, åbenbart er ligegyldigt, når det gælder kursisterne på VUC! Jeg gad nok vide, hvem der har udtænkt den smarte tanke, at voksne mennesker bare spilder tiden, hvis de skal beskæftige sig med mediefag — eller musik, billedkunst, design, drama... for slet ikke at tale om idræt, som de heller ikke behøver længere. Nej, nej — der er skam rensset ud i rækken af "overflødige" fag — og skåret ind til benet!

Og det betyder naturligvis, at mediefag — og de øvrige kreative fag med — har fået en klart dårligere status på landets VUC'er. Jeg har ikke noget overblik over, hvor mange VUC'er, der overhovedet har mediefag i fagrækken — men jeg har hørt om et par stykker, hvor man enten har måttet nedlægge faget eller sidder med meget, meget små hold.

Selv har jeg nok — situationen taget i betragtning — været heldig, fordi jeg er ansat på en kæmpestor skole, hvor vi har i hundredvis af kursister, og hvor ledelsen er positivt stemt over for de kreative fag. Alligevel har jeg i år kun et enkelt mediehold, et B-niveau, der blev oprettet, selv om holdet slet ikke var fyldt. Problemet er bare, at det nok ikke går i årevis, det med at lade et B-niveau med 15-16 kursister blive oprettet... for det er jo et dyrt fag, og hvis der er så få kursister, kan det på ingen måde tjene sig hjem. Og alle de kreative fag er hos os gået mærkbart og meget tydeligt tilbage gennem de sidste par år.

Det politiske signal er altså, at mediebevidsthed og anden kreativ bevidsthed er unødvendig for det voksne menneske. Man kan indvende, at det er et underligt signal at sende i en tid, hvor vi oversvømmes af medieindtryk, og hvor det bliver stadigt vigtigere at kunne navigere i og forstå de medier, vi omgives og påvirkes af. Ikke desto mindre er det et faktum, og der synes ikke at være nogen, der gør noget ved problemet.

Og derfor er min konklusion altså, at mediefag er en synkende skude. I VUC-regi vil faget formodentlig være ud-slettet inden for overskuelig fremtid. Trist, ikke sandt?

— JETTE HARBOE

>>> PÆDAGOGISK KLIP

Den kvindelige actionhelt

“Suck my dick, everyone of you bastards!” siger Geena Davis i klimaks-scenen i *The Long Kiss Goodnight*, mens hun forsøger at få kontrol over en tønstung lastvogn med sprængstoffer nok til at udslutte en hel by, og hvori hendes egen datter er skjult i et lille rum under lasten. Lignende ordvalg finder vi hos en kronraget Demi Moore i *G. I. Jane*, der under en forhørs- og torturscene svarer sin mandschauvinistiske seniorsergent med “Fuck you” og “Suck my dick” efter han har tasket hende og forsøgt at voldrage hende – bare fordi hun er en kvinde i en mandeverden.

AF METTE WOLFHAGEN

HVAD ER DET FOR KVINDER, der taler som mænd, handler som mænd og slås som mænd? Og hvad er grunden til, at disse tilsyneladende "normale" kvinder pludselig agerer som mandlige actionfigurer? Det har jeg sammen med mine elever undersøgt i et forløb om actionfilm og kvindelige actionhelte.

ACTIONFILMEN

Med udgangspunkt i Rikke Schubarts *Med vold og magt* (2002) indledes forløbet med en gennemgang af actiongenrens kendetegn. Genrens letgenkendelige træk er de storslåede actionscener fyldt med urealistiske og umulige stunts, eksplosioner, biljagter, kampscener, og ikke mindst store, muskuløse helte med blødende sår og møgbeskidte tank-toppe. Scenen er den moderne storby, og helten er en afdanket, alkoholiseret og suspenderet politimand med problemer i sit privatliv. Men hans kvaliteter som helt er åbenlyse — han er den bedste til sit job, og derfor bliver han også sat i spil, når ingen andre kan klare problemerne. Plottet er klassisk: helten er fremmedgjort fra sit eget samfund — men samfundets skæbne afhænger af ham, idet skurkene truer samfundet, og han er den eneste, der evner at tage kampen op mod dem. Han må derfor træde til og beskytte eller redde det samfund, der har udstødt ham.

Man kan således sige, at actionfilmens plot består af fire led (Rikke Schubart, 2002), og for at anskueliggøre dem, bruger jeg en scene fra filmen *Die Hard* — *Mega Hard*:

Udstødelsen finder sted i begyndelsen af filmen eller inden filmen går i gang. Helten er blevet udstødt af samfun-

det, fordi han med sine lidt alternative og voldsomme metoder har overtrådt reglerne og er kommet i unåde. Han befinder sig derfor nu på kanten af samfundet, og i *Die Hard* — *Mega Hard* ses dette tydeligt, idet John McClane er blevet suspenderet fra tjenesten, er blevet skilt og som følge heraf også er begyndt at drikke lidt rigeligt.

Næste led er **udvælgelsen**, hvor helten enten tilfældigt (det forkerte sted på det forkerte tidspunkt) eller planlagt udvælges til at involvere sig i sagen. I den konkrete sekvens udvælges McClane direkte af skurken, der har et udestående med McClane fra en tidligere film og derfor forlanger at få McClane sat på sagen. Actionhelten kan også have et motiv til at tage sig af opgaven — at redde, erobre eller hævne.

Da McClane udvælges til at tage sig af sagen, vælger hans arbejdsgiver at ofre ham. Alle ved, at McClane har den styrke, der skal til for at redde New York fra flere eksplosioner, og da han i forvejen er suspenderet, kan de lige så godt ofre ham til en sag, de ved kan koste ham livet. **Ofringen** bringer helten ud på en mission, der koster ham mange tæsk. Men som den helt han er, styrkes han af smerten, og jo flere tæsk og ydmygelser han må lægge krop til, des stærkere bliver han. Derfor bliver sidste led, **genopstandelsen**, hvor helten rejser sig, han genopstår, redder verden og hævner sig på skurkene for at yde ofrene retfærdighed.

DEN KVINDELIGE HELT

Actionfilm er film af mænd for mænd, og det er derfor interessant at se på, hvad der sker med genren, når Bruce Willis

KILL BILL VOL. 1 (FOTO: NORDISK FILM)

så at sige bliver udstyret med latextrikot og bryster. Til forløbet om de kvindelige actionhelte har jeg valgt at tage udgangspunkt i den kvindelige helts historiske udvikling samt i de tre af Rikke Schubarts kvinderoller — amazonen, moderen og datteren. For at give eleverne en indsigt i, hvad der karakteriserer de kvindelige helte og de forskellige roller, viser jeg et interview med Rikke Schubart fra programmet *Filmmagasinet 16:9* (DK4), hvor hun dels fortæller om de kvindelige helte, men også viser klip fra flere af de centrale film. Det fungerer i høj grad som en øjenåbner for eleverne, og særligt kastrationsscenerne fra *I'll spit on your grave* og *Hunulven Ilse* får dem op ad stolene. Så er den fælles forståelse ligesom blevet etableret!

Vi ser også på, hvilke forskelle og ligheder der er mellem den mandlige og den kvindelige actionhelt. Den kvindelige helt er på mange måder lig den mandlige. Hendes maskuline træk, hendes kampevner og hendes fysiske udholdenhed er hentet fra den mandlige helt, men hun afviger når det kommer til motiver og missioner. Den kvindelige helt er ikke en storbyhelt som den mandlige. Hendes miljø er hjemmet, og ofte har hun både mand og børn og dyrker de hjemlige interesser. Derfor bliver konflikten tit knyttet til det hjemlige univers, idet hendes mission ikke nødvendigvis er at redde verden men derimod at redde eller hævne noget i sit eget univers. Og ofte er dette "noget" knyttet til hendes barn.

Et andet træk, der adskiller den kvindelige helt fra den

mandlige er udseendet. Hun kæmper og taler som en mand, men hun gør det ofte iført stramtsiddende tøj, der fremhæver hendes kvindelige former og hendes veltrænede (og velformede) krop. Det sker dog undervejs, at hun ændrer sit udseende, så det bliver mere maskulint, fx da G. I. Jane barberer sit lange hår af og ifører sig kampuniform eller når Samantha i *The Long Kiss Goodnight* bliver til Carly og skifter de blomstrede kjoler og bløde krøller ud med stramtsiddende lædertøj, tank-top, afbleget hår og voldsom makeup. Her kan det være oplagt at indføre et spørgsmål om, for hvis skyld hun er gjort så lækker.

En sidste ting, der adskiller kvindehelten fra manden er, at hendes kampevner ikke er medfødte. Hun er ikke herre over sin egen styrke, men er ofte blevet trænet op af en mand, der efterfølgende har kontrollen over hende og hendes evner.

AMAZONEN

Første film vi ser, er Jack Hills *Foxy Brown* fra 1974. Den har Pam Grier i rollen som Foxy, der gennem filmen udvikler sig fra en sexet, men dog almindelig kvinde til en koldblodig amazone. Amazonen er en skikkelse fra den græske mytologi, en kvindelig kriger, der kæmper mod mændene og tager dem til fange for at bruge dem som avlsdyr eller slaver. Amazonen findes i en god og ond udgave, og derfor er kampe amazonerne imellem oplagte — også i nutidige film (fx i *Kill Bill*).

Hun er særdeles ubarmhertig — hun skyder for at dræbe, og dette udspringer af, at hun ofte hævner den smerte, hun selv er blevet påført. Hun er blevet både tortureret og voldtaget, og for at hævne dette, genfødes hun i smerten som en amazone.

Hun er fantastisk lækker at se på, klædt i læder og latex, der smyer sig om hendes kvindelige former, og hun bruger sin seksualitet og sit udseende som våben mod mændene. Hun er blevet udnyttet af mænd og hævner sig ved at gøre grin med deres potens, kastrere dem og slå dem ihjel.

I *Foxy Brown* hævner Foxy mordet på sin kæreste. Hun må først igennem diverse prøvelser — prostitution, heroin og voldtægt — før hun kan tage kampen op og i bedste amazonestil får sin fjende kastreret. Men den ultimative hævn får hun, da hun afleverer hans afskårne dele til hans kæreste i et syltetøjsglas.

Andre eksempler på amazonen er David Hogans *Barb Wire*, hvor Pamela Anderson optræder som amazone og dominatrix i latex og skydevåben for at hævne mordet på sin bror. Hun er den moderne (eller fremtidens?) amazone. Den "ægte", mytologiske amazone møder man i serien om *Xena* — *krigerprinsessen*, hvor Xena i brynje og armbrøst kæmper mod horder af mandlige krigere.

MODEREN

I Renny Harlins film *The Long Kiss Goodnight* (1996) møder vi

CUT #088

KILL BILL VOL. 1 (FOTO: JORDISK FILM)

de to andre roller, moderen og datteren.

Moderrollen indeholder både den gode og den onde mor. Den gode mor er hende, der er omsorgsfuld og kærlig over for sit barn. Hendes domæne er hjemmet, og hun er styret af at skabe liv (barnet) og hygge (i hjemmet). Hun vil gøre alt for at beskytte eller redde sit barn, om hun så skal ofre sit eget liv. I *The Long Kiss Goodnight* er hun Samantha, der trives i hjemmet med at bage julekager, servere æggepunch og hygge sig med datteren Caitlin. Men samtidig indeholder Samantha en anden skikkelse, Carly, der stammer fra hendes glemte fortid som lejermorder for CIA. Carly repræsenterer den onde mor, der er kold, straffende og ufølsom. For hende er datteren en klods om benet, og hun mishandler og svigter sit eget afkom. Den onde mor indeholder nogle af amazonens træk, idet hun koldblodigt kæmper, kastrerer og torturerer — uden overhovedet at tage hensyn til sin familie.

Der vil ofte finde en konfrontation sted mellem den gode og den onde mor. Men den gode og den onde mor kan også mødes i én og samme person, som det er tilfældet med Samantha/Carly. Hermed opstår den ideelle mor, der på en

gang er både kærlig, omsorgsfuld og beskyttende, men også grusom, hævngherrig og aggressiv. Det er den gode og den onde mor, der forener sig som idealmoderen i Samantha i slutningen af filmen, og som tager kampen op mod terroristerne for at redde samfundet, og, mest af alt, datteren.

Moderen finder vi bl.a. i film som *Aliens* og *Terminator 2*.

DATTEREN

I samme film finder vi den sidste rolle, datteren. Datteren er som udgangspunkt en pæn og ærbar pige, der på ingen måde spiller på sine seksuelle fortrin som fx amazonen. Hun er fra begyndelsen bare en almindelig pige, der tages under mandens varetægt, hvorefter hun oplæres og trænes til at blive en rigtig actionkvinde. Hun ejes så at sige af den mand, der træner, skaber og transformerer hende, og han kommer derfor til at fremstå som en faderfigur for hende. Derudover kan han også have rollen som hendes chef (*Nikita*, *Charlies Angels*, *Kill Bill*) eller hendes elsker (*Kill Bill*). Datteren arbejder som kvindelig agent, og arbejder således under systemet. Hun er bundet af sin kontrakt til systemet, fordi hun ofte ikke eksi-

MATERIALER

Rikke Schubart, MED VOLD OG MAGT – ACTIONFILM FRA DIRTY HARRY TIL THE MATRIX. Rosinante, 2002
Mimi Olsen og Hans Oluf Schou, red. LEVENDE BILLEDER. Systime 2007 – afsnittet om actionfilm
Ann Lind Andersen, "Machomænd med missioner". Berlingske Tidende d. 29.12.2002
Anne Bech-Danielsen, "Kællingerne kommer". Politiken d. 17.6.2007
Rikke Schubart, "Heltinder i Actionfilmen". Øjeblikket, årg. 7, nr. 32/33, 1997
Flemming Kaspersen, "Tarantino tager blodig affære". EKKO nr. 20, 2003
Interview med Rikke Schubart i programmet FILMMAGASINET 16:9, afsnit 9 om kvindelige helte

FILM BRUGT I FORLØBET

Tony Scott, MAN ON FIRE, 2004
Jack Hill, FOXY BROWN, 1974
Renny Harlin, THE LONG KISS GOODNIGHT, 1996
Quintin Tarantino, KILL BILL VOL. 1, 2003
Tom Tykwer, LOLA RENN, 1998

CITATER

John McTiernan, DIE HARD – MEGA HARD, 1995
David Hogans, BARB WIRE, 1996 (amazone)
XENA – KRIGERPRINSESEN, flere instruktører, 1995 (amazone)
Ridley Scott, G.I. JANE, 1997 (kvindelig actionhelt og datter)

MULIGE EKSAMENSCITATER

Luc Besson, NIKITA, 1990
Simon West, LARA CROFT: TOMB RAIDER 1+2, 2001 og 2003
McG, CHARLIES ANGELS 1+2, 2000 og 2003
Quintin Tarantino, JACKIE BROWN, 1997
Quintin Tarantino, KILL BILL VOL. 2, 2004

sterer i "virkeligheden" (fx *Nikita*), og kan derfor ikke slippe fri. Når systemet ikke kan bruge hende mere, må hun likvideres, og det er derfor vigtigt for datteren, at hun slipper væk.

I *The Long Kiss Goodnight* er Charlene udstødt og ofret af systemet (CIA), der tror, de har fået aflivet hende. Men da hun tilfældigt dukker op som den bly skolelærer og mor, Samantha, sættes klapjagten atter i gang. Og langsomt finder Samantha sine gamle kampevner frem. Hun genopstår som Charly og hævner den smerte, hun er blevet tilført.

I *The Long Kiss Goodnight* er alle tre kvinderoller repræsenteret, og den passer fint på de træk, der kendetegner actionfilmen og dens firleddede struktur. Det samme gælder for den sidste film i forløbet, Tarantinos *Kill Bill vol. 1*, der også forener amazonen, datteren og moderen i *The Bride*. Denne film giver stof til mange moduler, da der er utrolig mange ting, man kan arbejde med. Vi arbejder både med den som en genrefilm (actionfilmen og den kvindelige actionhelt), men kommer også omkring intertekstualitet, genrehybrider, Tarantinos særlige filmsprog og dramaturgi og hans voldsfremstillinger, og alt efter om det er 1.g, 2.g eller 3.g kan filmen

læses på forskellige niveauer.

DEN KVINDelige COMPUTERHELT

Den kvindelige actionhelt kender vi også fra computerspille-
ne, hvor fx Lara Croft sættes på prøver i computerspillet
Tomb Raider. Jeg er ikke den store spillehaj, men da mange af
eleverne er rigtig godt hjemme i denne disciplin, synes jeg,
det er oplagt at binde en hale på forløbet ved at sammenligne
computerspillet kvindelige helte med filmens. Her kan man
med fordel inddrage de to *Tomb Raider*-film, der fungerer
som en filmatisering af computerspillet, men også Tom Tyk-
wers film *Lola Rennt* er interessant i denne sammenhæng.
Den har sin narrative struktur fra computerspillet, og benyt-
ter sig af computerspillets replayfunktion, hvor man kan få
lov til at spille banerne om, indtil man gennemfører med
succes. Det er præcis, hvad Lola gør i filmen, hvor handlings-
forløbet gennemspilles tre gange, og der hver gang afsluttes
med et "game over". Det kan også knytte an til en diskussion
om, hvad der giver en god film (og ikke et ondt ord om *Tomb
Raider*...).

MEDIAFAG – A

CUT har bedt mediefagslærere både øst og vest for Storebælt om at rapportere om erfaringerne med SRP og AT fra dette skoleår. Både på Espergærde Gymnasium & HF og Aabenraa Statsskole har taget udfordringen op.

AABENRAA STATSSKOLE

EN TIDSMÆSSIG OG FAGLIG UDFORDRING

AF CLAUD NYMANN CHRISTENSEN & OLE ØSTERGAARD

LAD OS STARTE ET ANDET STED: Vi tilhører den tredjedel, der har skrevet under på, at der er behov for ændringer af reformen – selv om vi følte os omstillingsparate og alt det andet, da det hele startede for snart 3 år siden. Vi synes ikke, at alt var bedre i gamle dage. Vi synes så heller ikke, at alt det nye er godt. Faktisk kan der dog være fornuft i både studieretningsprojektet og synopsiseksamen, når meningen nu har været at gøre eleverne mere forberedte på at studere videre, men problemet er, at der er alt for meget af det nye hele tiden.

Vi synes ikke selv, at vi har svært ved at følge med J - og det har eleverne heller ikke, men de mangler tid. Tid til den almindelige undervisning – altså den der ikke har med det skriftlige arbejde at gøre. Tid til fordybelse i de nye og i og for sig spændende tiltag (SRP og AT). Tid til at være almindelige teenagere med et liv ved siden af skolen. Tid.

Det var en lang indledning, men vi mener, at arbejdet med SRP og (den forestående) AT-eksamen som så meget andet har været præget af manglen på tid – og ikke så meget af, at her var også noget nyt.

SRP MED MEDIAFAG I AABENRAA

Vi har i fællesskab den klasse, som vi var på ekskursion med i Hollywood i september, og 25 af de 30 elever skrev studie-

retningsprojekt, hvor enten samfundsfag (OØ) eller mediefag (CC) indgik. En god del af dem var en kombination af de to fag, og mange havde noget med USA at gøre. Klassen udgør en studieretning med Samfundsfag A, Matematik B og mediefag B. Og hvad lærte vi så?

I forbindelse med SRP-problemformuleringen blev det hurtigt klart, at de fleste elever simpelthen ikke var godt nok inde i stoffet til at formulere en relevant problemstilling på tværs af de to fakulteter/fag og da slet ikke få de to fags metoder med. Ofte sad man i vejledningssituationen med 2 klumper, der var meget svære at ælte sammen. Når fagkombinationen var samfundsfag-mediefag var problemerne størst, når der var tale om fiktion – for eksempel *American Beauty* og amerikanske familieværdier. Det gik meget bedre, når der var tale om dokumentar – for eksempel *Den hemmelige krig* og politisk spin. Vi krævede i alle tilfælde "en mediefaglig analyse" og forsøgte i mediefagsundervisningen at præcisere, hvad der skulle forstås herved (i den aabenraaske fortolkning heraf). Alle SRP-problemformuleringerne indeholdt også et krav om citatanalyse med undtagelse af én, men det er (jo) svært for eleverne at få citatanalysen til at blive en del af værkanalysen, som så kan bruges i den flerfaglige opgavebesvarelse.

Vi havde begge et andet hold, hvor mediefag også indgik i studieretningen, så tilsammen har vi arbejdet med omkring 45 SRP'er. Vi synes, at især de dygtige elever fik meget ud af det, men det var absolut de færreste, der var klar til at gå i gang med at skrive, da de 14 dage oprandt. Problemet med fiktionen og samfundsfag har vi tænkt os at løse ved i opgaveformuleringen at være mere konsekvente med at tage udgangspunkt i et tema – flere film om for eksempel den amerikanske familie eller USA's krig i Vietnam – som så meget nemmere leder eleven ind på besvarelsen i samfundsfag. Vi ved nu også, at det i den daglige undervisning er nødvendigt

AT OG SRP

at sigte lidt mere mod studieretningsprojektet. Blandt andet vil vi arbejde videre med begrebet "den mediefaglige analyse" (i mediefag) og levende billeder som materiale (i samfundsfagsundervisningen).

AT MED MEDIEFAG I AABENRAA

Eksamen ligger jo forude, så det er svært at udtale sig. Men vi mener at kunne sige, at eleverne har været mere entusiastiske her. Frem for alt har det måske betydet, at mediefag er blevet kombineret med nogle andre fag end samfundsfag – musik, religion, dansk. Til gengæld har det været ret begrænset, hvad eleverne har brugt ministeriets materialebank i form af cd-rom'en til. Måske har den tjent lidt som inspiration, men det er sjældent, at materialet ligefrem indgår i det, eleverne har tænkt sig at præsentere til AT-eksamen. Når vi har vejledt eleverne – og det blev til meget lidt – har vi forsøgt at spore dem ind på det med temaerne og den mediefaglige analyse. Altså: inddrag mere end én film eller et dokumentarprogram og tænk over, hvad det er, den indholds-mæssige og æstetiske mediefaglige analyse kan. Her skal de, efter vores mening, ikke anvende citatanalysen, men forsøge at bevæge sig på et mere overordnet plan.

Bagud skuende ser vi ikke Monsterudvalgets og Følgegruppens tiltag som noget, der for alvor har løst problemet med Gymnasierevolutionen, nemlig behovet for tid til fordybelse. SRP og AT er jo også kommet for at blive, så udfordringen – dette herlige ord – bliver at få de unge mennesker sporet ind på en hensigtsmæssig måde at arbejde med deres (selvvalgte) mediefaglige problemstillinger på.

De i artiklen omtalte SRP'er kan læses på mediefags EMU-side: <http://www.emu.dk/gym/fag/ft/inspiration/studieretningsprojektermediefag.html>

ESPERGÆRDE GYMNASIUM & HF

MEDIEFAG & SRP: "SPROG, SAMFUND & KOMMUNIKATION"

AF ELLEN MØLLESOE

ERFARINGER FRA STUDIERETNINGEN "Sprog, samfund og kommunikation" med engelsk A, samfundsfag B, mediefag B på Espergærde Gymnasium og HF 2007-08.

Der er gode mediefagsmuligheder for eleverne i studieretningsprojektet på en studieretning hvor mediefag på B-niveau indgår som studieretningsfag. Reglerne er lidt kringledede, men det lader sig gøre at anvende mediefag på B-niveau hvilket mange elever gerne vil.

Artiklen kommer ind på mulighederne i studieretningsprojektet i 3.g for mediefag på B-niveau, fagkombinationerne mediefag – samfundsfag/engelsk, opgaveformuleringer, vejledning og votering.

FAGKOMBINATIONER

Ifølge læreplanen skal projektet tage udgangspunkt i et studieretningsfag, som eleven har på A-niveau. Her var mulighederne for alle elever engelsk A, og desuden samfundsfag A for de elever der havde valgt at opgradere samfundsfag fra B-niveau til A-niveau. Samfundsfag viste sig perfekt til samarbejde med mediefag, også i engelsk er der gode muligheder.

Projektet skal udarbejdes i to eller tre fag, og der vælges

hovedfag uafhængigt af det fag der er udgangspunkt i, dvs. hovedfaget kan være mediefag selvom det ikke er på A-niveau. Rigtig mange elever ville gerne arbejde med mediefag enten som hovedfag eller som ikke-hovedfag. Begge dele giver fine muligheder for fagsamarbejde hvor mediefag indgår. Som fag nr. 2 og evt. nr. 3 kan eleverne vælge de to andre studieretningsfag (samf B/mediefag B) og/eller fagene dansk A og historie A. Ingen elever valgte at arbejde med tre fag.

ELEVERNES FAGVALG

17 (ud af 28) elever valgte mediefag i følgende kombinationer:

1. Engelsk A (hovedfag) – mediefag B – 2 elever
2. Mediefag B (hovedfag) – engelsk A – 11 elever
3. Samfundsfag A (hovedfag) – mediefag B – 4 elever

De fleste elever der ønskede at arbejde med mediefag, ville gerne have det som hovedfag, men sammen med samfundsfag er det også attraktivt for eleverne som ikke-hovedfag.

Mediefag i kombination med engelsk udmøntede sig i komparative analyser af tekst- og filmmateriale, fx inden for sagprosa og dokumentarfilm eller inden for roman/novelle og fiktionsfilm. En anden mulighed var filmanalyse med brug af dansk- og engelsksproget sekundærlitteratur.

Mediefag i kombination med samfundsfag stod for anvendelse af forskellige medieteorier på konkret fiktions-/dokumentar-/tv-materiale, fx teorier om spin i forbindelse med politik og valgkamp.

I flere AT-forløb i løbet af de tre år har klassen arbejdet med de tre fag. Eleverne er derfor vant til at anvende samfundsfagligt og mediefagligt teorimateriale på konkret film-/tv-materiale.

EKSEMPLER PÅ OPGAVERFORMULERINGER OG KOMMENTARER

1. Eksempel på engelsk A (hovedfag) – mediefag B

Der ønskes en egentlig sagprosaanalyse af udvalgte væsentlige dele af det engelsksprogede materiale, og i analysen af film-materialet skal der indgå argumentation fra en næranalyse af 1-2 relevante citater af minimum to minutters varighed. Selve næranalysen vedlægges som bilag.

Endelig ønskes en kort diskussion af den bevægelse der har fundet sted inden for de sidste årtier, for grænserne mellem fiktion og ikke-fiktion.

Opgavens længde: 15-20 normalt opsatte sider.

2. Mediefag B (hovedfag) – engelsk A

Med udgangspunkt i en redegørelse for forskellige filmrealismegenrer ønskes en analyse af genrebrugen i Per Fly: Arven.

I analysen skal der indgå en diskussion og vurdering af såvel dansk- som engelsksprogede artikler og evt. anden se-

kundærlitteratur om filmrealismegenrer og Per Fly.

Det engelsksprogede sagprosamateriale skal være på 30-60 sider, og der ønskes en sagprosaanalyse af væsentlige dele af dette materiale.

Der skal desuden indgå argumentation fra en næranalyse af 1-2 relevante citater af minimum to minutters varighed med særligt henblik på en diskussion og vurdering af genreens betydning for bl.a. kameraføring og brug af lydsiden. Selve næranalysen vedlægges som bilag.

Derudover ønskes en kort perspektivering til de to andre film i trilogien: Bænken og Drabet.

Opgavens længde: 15-20 normalt opsatte sider.

3. Eksempel på samfundsfag A (hovedfag) – mediefag B

1. Gør rede for forskellige medieteorier med særligt henblik på mediernes rolle i en valgkamp, herunder begrebet "dagsordensættende".

2. Analyser hvilke ændringer der er sket ved de seneste valg i Danmark m.h.t. mediernes rolle og vurder deres indflydelse på valgresultatet. Inddrag begrebet "den 4. statsmagt".

3. Analyser selekterede dele af en af duellerne mellem Anders Fogh Rasmussen og Helle Thorning Schmidt og relater det til ovenstående. I analysen skal der indgå argumentation fra en næranalyse af 1-2 relevante citater af minimum to minutters varighed. Selve næranalysen vedlægges som bilag.

Opgavens længde: 15-20 normalt opsatte sider.

KRAV OM NÆRANALYSE

For at hjælpe eleverne til at bevæge sig fra det beskrivende til det analytiske og vurderende taksonomiske niveau stillede jeg krav i opgaveformuleringen om en næranalyse af ca. to minutters varighed. Den skulle vedlægges som bilag.

Det viste sig at være en rigtig god idé, da det tvinger eleverne til grundigt og mediefagligt arbejde. Der var kun et par stykker der ikke anvendte det udførte registreringsarbejde. Alle andre anvendte den viden de havde fra næranalyserne i opgavens helhed som argumentation, og sat i relation til deres teorimateriale.

Det er mit indtryk at næranalysen højnede opgavernes niveau. Når næranalysen er formuleret som et krav i opgaveformuleringen, er den obligatorisk for at opfylde opgavens krav hvilket gør at også de svage elever præsterer et forarbejde til analysen.

Bilagskravet gør at registreringerne ikke fylder op i selve opgavens sidetal.

I kombinationen mediefag/samfundsfag tilgodeses begge fags faglighed meningsfyldt og på en konstruktiv måde. Det at anvende begge fag i analysen giver flere vinkler, og højner opgavens kvalitet.

Kombinationen mediefag/engelsk er ikke helt så let,

men især de komparative analyser fungerede godt. Men det virkede lidt tungt for de fleste elever at der er engelskfaglige krav om konkret sagprosaanalyse.

VEJLEDNING

Vejledningen foregik for nogle elevers vedkommende både med begge lærere til stede og med en lærer ad gangen. Andre elever mødtes for det meste med en lærer ad gangen.

For den svage elev er det en fordel at begge lærere er til stede samtidig. De ressourcerstærke elever evner at tackle to læreres individuelle vejledning og drage nytte af forskelligheden.

VOTERING & TILBAGEMELDING TIL ELEVERNE

De tre involverede lærere enedes om et fælles kommentarkort, et skema (se nedenfor) som vi udfyldte. Den ene lærer udfyldte sin del, og derefter kommenterede den anden lærer og supplerede.

Hvis vi var enige, kunne den lærer der skulle konferere

karakter med censor, uden videre bruge skemaet – ellers måtte der et møde, evt. et telefonmøde til.

Samarbejdet om voteringen var ukompliceret mellem de to lærere. Ligeledes gik censureringen mellem samfundsfag og mediefag let. Engelsk krævede mere diskussion. Det forekommer mig at samfundsfag og mediefag er nært beslægtede vurderingsmæssigt.

Skemaet var en stor hjælp både lærerne imellem, og for den lærer der skulle stå for voteringen.

I voteringen lægges der vægt på at begge fags faglighed kommer i spil, og at fagligheden bruges til at besvare opgaveformuleringen, som ved den gamle større skriftlige opgave.

Tilbage meldingen til eleverne foregik forskelligt, men blev forestået af den voterende lærer. Jeg valgte at give eleverne den mulighed at de kunne få karakter og en relativt kort kommentar via mailen hvis de ønskede det. Også her var skemaet en hjælp til en præcis formulering som argumentation for karakteren.

Studieretningsprojekt 2007-08, kommentar-ark fra Espergærde Gym & HF

Navn:	Emne:
Indledning	
Redegørelse / Analyseniveau	
Mediefagligt	
Engelskfagligt	
Andre kommentarer	
Konklusion	
Perspektivering	
Sprog og formidling	
Dokumentation	
Noter og litteraturliste	
Samlet vurdering	

Abstract

Er det en relevant sammenfatning af besvarelsen som helhed?	
Er abstractet disponeret så det er let at få øje på de enkelte dele af opgaven?	
Er der præcision i ordvalg og korrekthed ud fra en faglig synsvinkel?	

Læreren som producer

Hvordan håndterer vi eksamensproduktionen på de mange 1.g.-hold? Hvordan undgår vi, at eleverne bruger for meget tid på at opfinde en historie? Hvordan kan vi hjælpe eleverne bedst muligt så de til eksamen kan vise, at de har styr på at fortælle en historie med levende billeder?

AF KATHRINE AGGEBØ

MEDIEFAG PÅ C-NIVEAU ER BESKÅRET, og eleverne er for 1.g'ernes vedkommende ofte yngre end de var før. De har mindre erfaring — har mindre på hjertet — og som sagt: mindre tid.

Det gør fagets praktiske dimension og krav anderledes. Vores pædagogiske metode må nødvendigvis ændre karakter, da vi ikke kan regne med samme engagement, modenhed eller fantasi.

Hvis vi sammenligner de kunstneriske fag, er der efter min mening for stor forskel mellem musiks og mediefags praktiske del. Musikeksamen stiller krav om sammenspil. Det kan overstås med et popnummer på 3-4 akkorder — et nummer eleverne gerne får af læreren, eller som læreren aflytter. Det opføres gerne til årets forårskoncert med stort engagement. Der bruges tid på det — oftest positiv tid.

I drama har eleverne manuskripter som de bruger og evt. omarbejder.

I mediefag oplever man elevers frustration over hvad filmen skal handle om. I de frustrerede drengegrupper ses f.eks. actionscener grebet ud af det blå eller pusherfilm hvor jagten på penge pga. gæld udmøntes i pokerspil eller lignende. Det tager for lang tid — og tiden bliver frustrerende og negativ.

Spørgsmålet er: hvordan kan vi hjælpe mediefagseleverne med den praktiske dels indhold? Og kan vores rolle være mere aktiv end den er nu? JA, det tror vi! Vi skal nok være mere synlige og styrende i de praktiske forløb — vi kan påtage os rollen som producere, og ikke mindst kan vi have manuskripter liggende, som eleverne kan omsætte til storyboard.

CUT starter nu en serie af manuskripter — som inspirationsforslag til undervisningen. Det følgende er et manuskript skrevet på baggrund af "Voodoo" af Fredric Brown, som findes i engelsk-antologien *The Human Heart* (Systime, 2002).

VOODOO

af Martin Houllind

Baseret på en kortnovelle af Fredric Brown

1. INT BADEVÆRELSE - MORGEN

En kridhvid håndvask og en renskuret vandhane. Vandet tændes. Solstråler falder idyllisk ind ad vinduerne.

En anonym mand trimmer negle og næsehår; det korte grå hår på hovedet føntørres; kæben sæbes ind med en fin børste; han barberer sig med en gammeldags ragekniv. Bagefter lægger han kniven til tørre. Han er STEEN HAARDER og omkring 50 år.

2. INT TAXI PÅ VILLAVEJ - SAMTIDIG

En solbrun kvindehals med store naturhalskæder med religiøst tingeltangel. Hun er ved at lægge en blodrød læbestift på. Hendes smilende øjne reflekteres i det lille makeup-spejl. Hun klapper hårdt spejlet sammen - en nyreligiøs tatovering omkring hendes håndled. Hun er ISABELLA HAARDER og omkring 40 år.

3. EXT VILLAVEJ - KORT EFTER

Taxien gør holdt ved kantstenen. Idyllisk fuglefløjt høres tydeligt offscreen.

CHAUFFØRENS ben stiger ud og går rundt om bilen til passagersiden. Isabellas smarte stilethæle kommer til syne med ankelkæde. En trolleykuffert med et par mærkater "HAITI" og "DENMARK" sættes på kantstenen. Isabella og kufferten går op ad havegangen mod den imponerende villa.

4. INT SPISESTUE - KORT EFTER

Hoveddøren smækker højlydt offscreen. Haarder sidder bag Jyllandspostens erhvervssektion ved et veldækket morgenbord i den elegante spisestue. Isabella står i døren længst væk.

Haarder sænker avisen og afslører sit stenansigt.

HAARDER
Hvordan var Haiti?

Isabella sætter kufferten og slår håndtaget ned med én bevægelse. Hun smiler triumferende.

ISABELLA
Halvdelen!

5. INT SPISESTUE - FLASHBACK, TRE MÅNEDER TIDLIGERE, NAT

Et tordenskrald og lyn er overgang til flashback. Det er sen aften, tordenvejr raser, og regn siler ned ad ruderne.

Haarder og Isabellas positioner er identiske med SC. 4.
Resterne af en god middag står på bordet. En flaske rødvin er
væltet. Et rødvinsglas ligger splintret på den hvide dug.
Haarders blazer hænger over en stoleryg.

Isabella står med en krøllet, hvid herreskjorte i hænderne.
Hun er rasende.

ISABELLA
Jeg skal ha' mindst halvdelen!

Haarder er kølig og fattet.

HAARDER
Du ved ikke hvad det er du siger.

En serie lyn afslører den røde læbestift på den hvide
skjortekrave.

HAARDER (FORTSAT)
Det er en misforståelse.

ISABELLA
Er det hende der ringer om natten?!

Haarder stirrer bare på hende - afventende.

ISABELLA (FORTSAT)
Er det hende fra kontoret?!

Haarder lukker og åbner øjnene langsomt.

ISABELLA (FORTSAT)
Er det hende blondinen fra
Stockholm?!

HAARDER
La' nu vær', skat...

Haarder rejser sig og rækker ud for at berolige Isabella.

HAARDER (FORTSAT)
Du er fuld... du er overtræt... Kom
her.

Mobiltelefonen i Haarders blazer ringer sagte. Displayet
viser: "FRIDA ringer..." Man hører lyden af en lussing
offscreen.

ISABELLA (OFFSCREEN)
Jeg rejser!

HAARDER (OFFSCREEN)
Skat, hør nu -

6. INT SPISESTUE - MORGEN

Replikken er bro til nutiden. Haarder sidder stadig med avisen foran sig.

HAARDER

- lige engang. . .

ISABELLA

Halvdelen af det hele, Steen. Jeg har snakket med en advokat. Huset. Firmaet. Bilerne. Sommerhusene. Lejlighederne. Fabrikken i Sverige. Halvdelen. Af det hele. Det følger med i en skilsmisse!

I takt med opremsningen går hun stadig tættere mod bordet og ser stadig mere opildnet ud. Haarder folder avisen sammen. Ved ordet "skilsmisse" rejser han sig sammenbidt. De står over for hinanden med bordet imellem sig.

HAARDER

Skilsmisse? Det er udelukket.

ISABELLA

Ikke ifølge advokaten. Eller privatdetektiven.

En tyk sagsmappe lander foran Haarder. Han samler den op, åbner den. Bevarer roen. Blikket bliver stenhårdt. Stemmen hviskende.

HAARDER

Skilsmisse er udelukket.

ISABELLA

Halvdelen, Steen.

HAARDER

Udelukket.

Larmende tavshed. En ambulance høres svagt offscreen. En nabohund gør ad sirenen. Så fortsætter den hadefulde samtale.

ISABELLA

Jeg har et forslag, Steen.

Haarder siger ingenting, men bladrer stille i sagsmappen.

ISABELLA (FORTSAT)

En slags væddemål.

Stadig intet svar. Haarder bladrer igennem en samling fotografier. Hans ansigtsudtryk afslører ingenting.

> > > MANUSKRIFT #1

ISABELLA (FORTSAT)

Ved du hvad voodoo er?

Haarder er i sin egen verden.

HAARDER

De her beviser jo ingenting. Du *har* ingenting.

ISABELLA

Ved du hvad voodoo er?

Haarder kigger langsomt op. Han er indædt spydig.

HAARDER

Hvad voodoo er? Voo-doo. Lad mig gætte engang: Voodoo er det nyeste fupnummer, du vil spille en formue på, før det går op for dig, at det bare er endnu en gang overtroisk pjat, som sælges til alle I lallende idioter, der holder økonomien igang på en udspekuleret, syg, alternativ verden befolket af dumme, naive mennesker, der lever ensomme, indholdsløse liv... Voodoo er en drøm. En illusion. I sidste uge hed den illusion healing. Sidste måned auralæsning. Sidste år biorytmer. I sidste århundrede blev man brændt på bålet for den slags... Og nu vil du bruge halvdelen af min formue på at realisere dit voodoo-projekt. Men det stopper lige nu og her.

Isabella er tavs - med lynende øjne.

7. EXT UDENDØRS TERRASSE - KORT EFTER

Isabellas kuffert smækkes op på et hvidt plastichavebord og åbnes med én bevægelse. Hun tager en dukke op. Den er formet som et menneske uden genkendelige træk. Hun rækker den til Haarder, der bare ser afventende og køligt på hende.

ISABELLA

Det er en voodoo-dukke. Den fungerer på den måde, at -

Haarder rækker den tilbage med en grimasse.

HAARDER

Jeg er jo ikke idiot!

Isabella lader sig ikke afbryde.

ISABELLA (FORTSAT)
- man forsyner den med noget af
offerets kropsbehåring.

HAARDER
Kropsbehåring?

ISABELLA
Eller negle.

HAARDER
Negle?

ISABELLA
Og så...

Isabella kigger på ham med et uhyggeligt smil.

ISABELLA (FORTSAT)
... så påfører man dukken samme
smerte, som man vil påføre offeret.

Suspensen er mærkbar. Isabella har lige truet Haarder på
livet, men hun har også åbnet en skjult dør.

SC. 8, 9 og 10 klippes sammen til en hektisk montagesekvens:

8. INT BADEVÆRELSE - KORT EFTER

Haarder gennem søger kontrolleret badeværelset efter en saks.
Han åbner og lukker alle skabe, kigger efter hårrester i
badekarret, i brusekabinen, undersøger shampooflaskerne og
kamme.
Han studerer sine negle og bakkenbarter, næsehår og den
kortklippede frisure - alt er klippet til perfektion. Til
sidst bøjer han sig over badekarret, mens Isabellas
toilettaske umærkeligt kommer til syne på toiletbordet i
forgrunden - ude af fokus. Han tager den gammeldags ragekniv.

SC. 8 krydsklippes med SC. 9 og 10 - med overlappende dialog:

9. EXT TERRASSE - KORT FORINDEN

ISABELLA
Hvis voodoo-ritualet virker, får
jeg hele formuen og verdens
nemmeste skilsmisse - for du vil dø
på stedet.

Haarder fnyser.

HAARDER

Det er det meste tåbelige -

Isabella afbryder med den sidste trumf.

ISABELLA

Og hvis voodoo-ritualet *ikke* virker, får du hele formuen. Og en skilsmisse.

Hun rækker hånden frem til aftale.

HAARDER

Du bli'r skuffet.

Han tager den fremstrakte hånd med et skævt smil.

10. EXT TERRASSE - KORT EFTER

En lille samling fugtigt hår overdrages til Isabella. Håret fastgøres i voodoo-dukkens lerhoved. Ragekniven overdrages til Isabella. Ragekniven foldes dramatisk ud, så solens stråler reflekteres i bladet.

11. EXT TERRASSE - KORT EFTER

Isabella står med voodoo-dukken i den ene hånd. Hun har ragekniven i den anden. Alle holder vejret.

HAARDER

Skal vi se at få overstået det her pjat?

Isabellas smiler triumferende. Den ene mundvig sitrer.

Barberkniven skærer stille hen over voodoo-dukkens hals. De holder begge vejret. Isabella kigger forventningsfuldt op på Haarder.

HAARDER (FORTSAT)

Jeg sagde jo, at -

Haarders stenansigt afløses af væmmelse, da Isabella skriger højt offscreen.

ISABELLA(OFFSCREEN)

Steeeee!?

Isabella skriger hjerteskræende. Voodoo-dukken lander på terrassefliserne. Barberkniven sætter sig fast i dukkens maveregion. Haarder rækker ud efter Isabella. Hun skriger rallende. Blod sprøjter ud i hans ansigt. Hun tager sig til halsen. Blodet vælter ud mellem hendes fingre.

ISABELLA (FORTSAT)
Hvad... Er... Det... Der sker...?

Haarder ser lamslået til, mens han prøver at holde Isabellas rystende krop fast. En blodig plamache har bredt sig indefra på hendes tøj.

12. INT BADEVÆRELSE - FLASHBACK, ET ØJEBLIK SIDEN

I staccatoagtige lysglimt ser vi følgende: Haarder med ryggen til, bøjet over badekarret. Isabellas toilettaske anonymt i forgrunden. Han får øje på den, åbner den, tager hendes hårbørste op. Vi kan ikke se hans ansigtsudtryk. Hårbørsten er ikke gjort ren for nylig.

13. EXT TERRASSE - KORT EFTER

Isabella falder bagover. Hun griber ud efter plasticbordet med sine blodige hænder. Det vælter om på siden. Hun lander tungt på terrassefliserne side om side med voodoo-dukken. Langt væk høres politisirener. Nabohunden gør igen.

Haarder sætter sig stille ned på en terrassestol. Han læner sig tilbage og ser veltilfreds ned på det makabre lig. Han ler hæst.

Vejledning til læreren

På baggrund af manuskriptet skal eleverne nu finde locations, rekvisitter og tekniske løsninger af effekter. Der vil måske være detaljer i manuskriptet, som de vil hænge sig i. Når du agerer producer, kan du pege på nogle steder i manuskriptet, som de skal tænke over. De skal ikke have særlig lang tid! Hvis de selv udpeger steder i manuskriptet og kommer med løsninger, der kan fungere, er det godt – hvis ikke, er her de mest oplagte problemer, gruppen kan komme ud for og et forsøg på, hvordan man kan stille en række konkrete spørgsmål til gruppen.

PROBLEM: Hvordan vil I få fat på en taxa?
SVAR: Min onkel er taxachauffør
ALTERNATIV: Nærbilleder af bilen: Man ser aldrig taxaen i total, så I kan bruge en hvilken som helst bil.

PROBLEM: Hvordan vil I lave lyn og torden?
SVAR: Vi venter til det bliver uvejr.
ALTERNATIV: Kør en bil frem så tæt på vinduet som muligt og blink med forlygterne. Indefra vil det se realistisk ud, og lyden lægges på i redigeringen. Lynet kan også klippes ind som hvide frames i redigeringen.

PROBLEM: Hvordan vil I lade regnen sile ned af vinduet?
SVAR: Vi venter til det bliver regnvejr.
ALTERNATIV: Brug vandslangen udefra og vand vinduet (jvf. Tim Burtons *Frankenweenie*)

PROBLEM: Hvordan vil I lade solens stråler reflekteres i rageknivens blad?
SVAR: Vente på solskin, så går det hele nok.
ALTERNATIV: Prøv med spot og spejl. Måske vil det lykkes. Hvis tiden er knapp, kan man jo ændre i manuskriptet og stryge det med solens stråler. Det har ingen handlingsmæssig betydning.

PROBLEM: Hvordan vil I lade blodet sprøjte ud i hans ansigt?
SVAR: Det ved vi ikke.
ALTERNATIV: Brug en vandpistol eller vandforstøver. Eksperimenter med frugtfarve mm. og husk, at ketchup er en dårlig løsning. Det er for tykt og fast. Hvis I er under tidspres, kan I købe teaterblod. (Her vil den mere erfarne lærer nok også have en række bud på kunstigt blod)

>>> STUDIETUR TIL HOLLYWOOD

VI VAR DER SAMMEN MED JAMIE FOXX

AF CLAUDIUS NYMANN CHRISTENSEN & OLE ØSTERGAARD

VI SÅ I HVERT FALD, at Jamie Fox fik nedlagt sin stjerne på Walk of Fame — live. Vi overværede optagelserne på tv-serien *Carpoolers* hos Universal Studios. Vi så mange af de berømte locations fra diverse amerikanske tv-serier og film — Sunset Boulevard, den koreanske klokke i *The Usual Suspects* og Bradbury Building fra *Blade Runner*. Vi lavede selv film og dokumentar. Vi tilbragte en dag hos Universal Studios i firmaets film action park. Vi producerede med lidt hjælp selv en halv times talk show-tv (3 kamera-produktion med teleprompter og yderligere håndholdte kameraer) på L.A. Harbor College. Nogle var til Justin Timberlake koncert, en anden sammen med hans kæreste — Jessica Biel — og andre igen til baseball.

Vi var også af sted som samfundsfagselever og så med egne øjne forskellene på de rige langs kysten og de hjemløse på gadehjørnerne i den rige bydel Santa Monica ude ved kysten, hvor vi boede. Vi iagttog den store indvandring af mexicansk arbejdskraft på restauranterne og i busserne, hvor alt stod forst på spansk. Vi så tv-stationerne være parate som gribbe uden for retsbygningen, hvor Phil Spector sad og sved-

te. Vi oplevede, hvor lidt krigen i Irak betyder for samme tv-stationer, og hvor meget weekendens fodbold- og baseballkampe dominerer sendefloden. På UCLA så vi verdens mindste opfordring til en demonstration mod Bush ved semesterets start.

Vi mærkede på egen pengepung, hvor godt den lave dollar kurs gjorde, og vi tømte i en uge den lokale Apple-store for alt, hvad den modtog af den nye iTouch og andre Apple-produkter, som endnu ikke havde haft premiere i Europa.

It never rains in Southern California sang de i tresserne. Det gør det stadig ikke. 10 dage med sol og 25 grader i et samfund, hvor den enkelte amerikaners venlighed og interesse i den grad tog fuser på os, der mest kender den negative side af det amerikanske samfund og det dets administration gør mod andre ...

Vi sluttede af på det verdensberømte Getty kunstcenter en dag, hvor der ingen smog var, men til gengæld solskinsudsigt til Mulholland Drive og en 16 mio. storby på størrelse med Fyn — og ikke mindst erkendelsen af, at vores tur ikke blot havde været en drømmetur, men også virkelig.

FOTO: OLE ØSTERGAARD

Generation WEB 2.0

Generation Web 2.0 har man kaldt den nye generations relation til internettet. Og det har man gjort som et slags svar til Klaus Bruhn Jensens spørgsmål: Var det ikke tidligere sådan, at medieforskningen fokuserede på, hvordan medierne påvirker modtagerne? Mens der nu vokser en bevidsthed frem om, at modtagerne påvirker medierne?

AF SØREN JAKOBSEN

IFØLGE FORFATTEREN OG DEN FRAFALDNE IT-MAND, Andrew Keen, betegner den anden generation af internettet et fald ned i amatørland, hvor medierne lever af at tilfredsstille en narcissistisk lyst til selvspejling gennem Google, MySpace, YouTube, diverse blogs. De selveksponerende medier har den kedelige hage, at de udbreder talentløshed, gør os alle til potentielle musikere, performere, berettere. En livslang berømmelse på vor egen lille manege, måske kun set af os selv. Set af flere, hvis eksempelvis filmen er tilstrækkelig smagløs, som de film af pruttende hunde, som Andrew Keen nævner.

Denne omvendning af afsender-modtager-relationen tager *Medier og samfund* delvist højde for. Det erklærede mål er at fokusere på medierne som en institution i samfundet. "Uden medier, intet samfund", som det hedder. Der er tale om en grundbog rettet til universitetsstuderende, og forfatteren kalder bogen en "version 2.0" i forhold til forgængeren *Medier og kultur: En grundbog i medieanalyse og medieteori*, som i over ti år har været en udbredt basisbog på danskstudiets undervisning i medieanalyse og på film- og medievidenskab. Mediebøger har det imidlertid med at blive indhentet af tiden, eftersom medieundervisningen så udpræget tager afsæt i samtiden, ikke mindst når vi beskæftiger os med fakta, mediesociologi og institutioner. Derfor trængte vi til denne "version 2.0". Jeg kan bekræfte studerendes udsagn: "Ja, vi har opgivet en del fra *Medier og kultur*, men deres eksempler er jo så gamle".

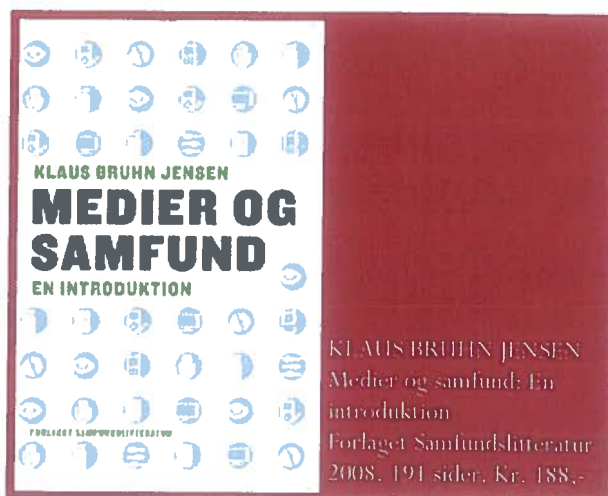
Opfølgeren har forgængerens saglighed, og Klaus Bruhn Jensen har nu solo skrevet stoffet igennem, som i forgængerens var skrevet af et kollektiv af forfattere.

Der er dog tale om et fokusskifte, hvor den gamle bog havde stor spredning ud i diskursanalyse, sproghandlinger, radio, semiotik, narratologi i såvel fakta som fiktion, har den nye bog et fokus på teorier om relationen medier og samfund. Der er spot på *intermedialitet*, den indbyrdes sammenhæng mellem medier, medier som *institutioner til at tænke*

med, mediernes dobbelte hermeneutik, hvormed menes, mediers og publikums fortolkende aktiviteter. Medierne har en magt i samfundet, "fordi de producerer og cirkulerer mening eller fortolkninger til stort set alle samfundets medlemmer og dermed bidrager til både individers og grupperes selvforståelse og handlemuligheder."

Med sans for kiasmer har bogen et afsnit "Mediernes politik, politikens medier", der opdaterer et selvfølgeligt fokus for denne bog. "Med en spidsformulering kan man hævde, at det er blevet forholdsmæssigt vigtigere at sætte en dagsorden end at fremsætte et synspunkt".

Som det nok er fremgået, er bogen i relation til gymnasieskolen primært rettet til lærerne i mediefag og samfundsfag. Den kan kvalificere samarbejdet i de udbredte studieretninger mellem disse fag, og bogen kan ikke mindst give et metodisk og teoretisk fundament såvel i forhold til fagene separat som i forhold til AT.

KLAUS BRUHN JENSEN
Medier og samfund: En
introduktion
Forlaget Samfundslitteratur
2008. 191 sider. Kr. 188,-

MEDIEFAG

i reformens øje

AF FAGKONSULENT HANS OLUF SCHOU

~~GABRIELS GÆSTEBUD HEDDER BOGEN med reference til Oscar-~~

EKSAMEN — IGEN!

Sidste udgave af CUT havde et midteropslag med en 'huskeseddel til eksamen', som jeg håber kan være en god vejleder til de kommende ugers eksamen, som jo er godt igang, når I får bladet ind af brevsprækken. Ellers må I ringe og skrive på hans.o.schou@viby-gym.dk.

Jeg har et par tilføjelser, som er foranlediget af mail-spørgsmål, jeg har modtaget og besvaret:

Hvad med særkursister og selvstuderende - kan de gå op uden at have lavet en produktion? Nej, det kan de ikke for der findes ganske enkelt ikke en mediefagseksamen uden at både produktions- og analysedelen eksamineres. Spørgsmålet var allerede oppe at vende sidste år som et generelt spørgsmål, hvor et par skoler havde problemer med redigeringsudstyret og spurgte om eleverne så kunne nøjes med at aflevere en synopsis eller et storyboard. Den holder ikke. Vi havde den inde omkring ministeriet, og der bekræftede man, at eleverne skal aflevere en eller anden form for selvproduceret billedmateriale på en dvd eller til nød et vhs-bånd. Ellers kan eksamen i mediefag C/B-niveau ikke finde sted. Hvis det så bare er mere eller mindre uredigerede optagelser, der bliver afleveret som eksamensproduktion, så bliver karakteren derefter. Faget defineres ved en sammenhæng mellem de to dele, som beskrevet i læreplanen, og det samme gælder selvfølgelig eksamen.

I forbindelse med karaktergivningingen på C-niveau er det vigtigt, at elevens mediebevidsthed omkring egen produktion vægtes i rimelig grad. Vores fag er defineret som et resultatorienteret fag, når det gælder bedømmelsen af den praktisk-produktionsmæssige del, og vi vægter derfor den færdige produktion stærkt, men det er ligeså vigtigt at ele-

~~vinderfilmen, Babettes gæstebud. Under titlens Portrait of us~~

vens kritiske stillingtagen til egen produktion tages med i bedømmelsen som en selvstændig del. Det er også præciseret i læreplan og vejledning, men der kan måske være grund til at gentage det her, fordi eleverne jo generelt ikke har så meget tid til produktionsdelen på C-niveau. Vi skal ikke flytte grundlaget for faget, men huske at samtalen til eksamen er vigtig – også det kvarter der er til rådighed på B-niveau.

Jeg vil også løbende orientere via SkoleKom-konferencen, hvis der dukker nye ting op og hvis der kommer spørgsmål af almen interesse.

AT – DAGLIG OG EKSAMEN

Et af de steder i vores verden hvor der med garanti dukker nyt op i det kommende år er omkring AT.

Allerede i de forløbne måneder er der sket ændringer, således at AT nu reelt kan skubbes helt ud af 1.g og i hvert fald ud af grundforløbet, idet NV og AP kan trækkes ind i AT-regnskabet. Det er desuden blevet klart, at hvis AT skal have en eksistensberettigelse, så skal det være betydelig mere metode- og videnskabsorienteret end det har været på mange skoler, hvor metodedelen først er blevet aktivt inddraget i 3.g. Det første eksamensudspil fra UVM viser tydeligt, hvor central metodebevidstheden er. Fremtiden for AT er usikker, og for mediefag ser det ud til, at vi er med i betydelig færre AT-synops'er end vi var med i SRP'er. På min skole har vi besluttet at klappe hesten og se hvad der kommer af udspil fra følgegruppe og forligskreds, før vi kaster os ud i den store planlægning af den kommende sæson, som vi i øvrigt allerede har planlagt, men først vil justere efter sommerferien. Og det gælder så også mediefags og de andre kunstneriske fags placering i forløbene.

Jeg synes bestemt, vi har meget at bidrage med i de tværfakultære AT-forløb, men måske vil det skubbe os længere ud i periferien, at mange skoler med de ny regler kan vente med at sætte AT i gang til 2.g. Måske er der også stramninger på vej med hensyn til fagenes niveau i eksamenssammenhæng. I dag er der ingen krav til niveau, hvilket betyder, at eleven reelt kan skrive synopsis og gå til eksamen i 2 c-niveau fag. Det er ikke holdbart i forhold til kravene til metode- og videnskabsteoretisk niveau, så jeg tror der vil komme krav om at et A-niveau skal være repræsenteret – og sammenholdt med det foregående kan det svække mediefags muligheder for at være med.

Et fokuspunkt for AT i det kommende skoleår vil være klima og klimabevidsthed hos lærere og elever. Flere initiativer er igangsat på dette område, som I kan orientere jer om på ministeriets hjemmeside. Emnet giver fine muligheder for mediefag med såvel fiktions- og dokumentarfilm som med nyhedsformidling og produktionsideer omkring elevernes egne produktioner.

SRP & MEDIEFAG

Mediefag var med i en del studieretningsprojekter. Jeg har ikke tal for hvor mange, men jeg har selv rettet 54 studieretningsprojekter (10 skrevet af mine egne elever og 44 hvor jeg har været censor) med en variation i fagsammensætning, der afspejler både hvilke studieretninger, vi mest er med i, og hvilke fagkombinationer der tilsyneladende har budt sig til med flest ennemuligheder.

Mine 54 SRP-opgaver fordelte sig på denne måde: 30 i mediefag-engelsk, 14 i mediefag-samfundsfag, 4 i mediefag-spansk og 4 mediefag-afsætning (hhx) og 2 i musik-mediefag. Der var en meget stor spredning i niveau og kvalitet og derfor også stor spredning i karaktergivning.

I mange af opgaverne var mediefag hovedfaget, og der var stærk vægt på det mediefaglige. I flere tilfælde var sidefaget/det andet fag blot et appendix – eller indholdet kunne lige så godt have været koblet på uden at faget var inddraget som fag. Det kunne rummes under mediefag. Det gælder fx flere opgaver, hvor analysen af en film skulle suppleres med analyse af en scene fra manuskriptet. Det kunne man fint have skrevet uden at fx engelsk var inddraget.

I flere tilfælde var opgaveformuleringen upræcis og for-måede ikke at samle de to fag. Det kan skyldes manglende erfaring med at skulle formulere med udgangspunkt i 2 fag, eller grunden kan være at lærerne ikke har snakket ordentligt sammen i forbindelse med opgaveformuleringen. Det afspejlede sig i elevernes besvarelser. De blev også upræcise, ofte for brede, for flagrende eller bare dårlige. Men der var også gode opgaver, hvor det var tydeligt at de to fag spillede sammen, og hvor jeg kunne se, hvorfor det netop skulle være to fag.

Udgledning af opgaveformuleringer til problemform

CUT #088

Fra næste år må eleverne skrive i 1 fag, som skal være et fag på A-niveau fra studieretningen. Det kan betyde væsentlig færre opgaver med mediefag, men det kommer jo an på, hvordan skolerne og lærerne i studieretningen håndterer det. Men vi skal nok være på dupperne her, for det er vigtigt at fastholde denne skriftlige del af faget.

Når problemstillingen er afklaret, vil jeg tage nogle eksempler på opgaveformuleringer op til diskussion i CUT, så vi kan få en fælles afklaring af, hvad der fungerer bedst.

EVALUERING

Reformen bliver evalueret på kryds og tværs, og turen er kommet til de kunstneriske fag. Vi var ikke de første, og vi regnes nok heller ikke blandt de vigtigste. Men mediefag er et vigtigt fag og vil være det fremover. Men der er kommet bindinger på fagkombinationerne i studieretningerne, som gør det vanskeligere for mediefag at få plads. Den seneste handler om samfundsfag og matematik – den er tidligere omtalt.

På Viby har vi haft en studieretning med engelsk A, samfundsfag B og mediefag B. Den forlader vi fra 2009, hvor vi udbyder en studieretning med matematik A, samfundsfag A og mediefag B, som vi håber vil tiltrække flere 'vakse' drenge, for det har vi savnet noget i den nuværende. Samtidig tilbyder vi mediefag B som frit valgfag i 3.g, så de nuværende elever vil kunne komme ind der. Det håber vi lykkes, men det er noget af det vi gerne skulle udveksle erfaringer om på det kommende reformkursus til oktober.

Jeg synes, der er lagt op til fornuftige justeringer af gymnasireformen, og det er selvsagt vigtigt at vi kan omstille os i takt med disse ændringer. Jeg vil selv nødig ende med udelukkende at have C-niveau på skolen. B-niveauet er løftet og fordybelsen, som skal give os profil på gymnasierne.

Jeg håber vi mødes om mange spændende erfaringer til efterårets kursus på Magleås.

Rigtig god sommerferie!

Fagkonsulent Hans Oluf Schou
Nyløkkevej 27, 8340 Malling.
Tlf. 86 11 93 11.
E-mail: hans.oluf.schou@uvm.dk

BESTYRELSENS BORD

AF HENNING BOTNER HANSEN

TIL OKTOBER AFHOLDER FORENINGEN sit årskursus, som vil fokusere på erfaringer fra de første tre år med reformen. Kurset er omtalt andetsteds i bladet, men nogle af hovedoverskrifterne samler sig om almen studieforberedelse, studieretningsprojektet og mediefagets metodik i sammenhæng med videnskabsteori. Desuden vil der være et oplæg om animation og stop motion som en inspiration til nye undervisningsforløb. Vi ser frem til at se nye som gamle kolleger til et kursus med power afholdt på Magleås Kursuscenter.

I begyndelsen af august håber foreningen at kunne sende en gruppe mediefagselever fra alle hjørner af landet til to sommercamps i Filmbyen. Dette initiativ til støtte for vores talentfulde elever er et første skridt i retning af at skabe fælles fodslag hos undervisere, film- og tv-branchen og universiteterne. De to camps skulle gerne allerede i det næste skoleår føre videre til en afprøvning af nogle afgrænsede og kortvarige samarbejdsprojekter, der for de pågældende elever kan fungere som et supplement til den daglige undervisning. Vi glæder os til at stå i Filmbyen sammen med alle deltagerne og gå i gang med at prøve kræfter med en projektform, som på sigt helt klart vil forbedre mulighederne for at gøre mediefag mere studie- og fremtidsforberedende.

Siden sidst har bestyrelsen været involveret i en afskedigelsessag. Vores EMU-redaktør Ole Østergaard blev opsagt på et — efter vores mening — tyndt og uacceptabelt grundlag. Mange kræfter er brugt på at få arbejdsgiveren og især den styringsgruppe i tale, som har med administrationen af EMU-siderne at gøre. I kraft af flere initiativer — protest-

mails fra foreningens medlemmer, adskillige henvendelser til og samtaler med styringsgruppen samt fremlæggelse af vores synspunkter i Pædagogisk Samarbejdsudvalg under GL — er det lykkedes at få sagen genoptaget. Meget peger på, at Ole Østergaard kan fortsætte sit fornemme arbejde til gavn for vores undervisning. Bestyrelsen vil gerne takke medlemmerne for den kollektive opbakning omkring kravet om genansættelse.

Der er to presserende forhold, som er nødvendige at berøre. På den sidst afholdte ordinære generalforsamling blev der foretaget nyvalg til bestyrelsen, men af forskellige personlige grunde er 2 af de nyvalgte ikke i stand til at varetage hvervet som bestyrelsesmedlemmer. Vi har derfor besluttet at finde frem til 2-3 personer, som midlertidigt og ad hoc kan træde til og hjælpe med bestyrelsesarbejdet. Det er ganske vist i strid med foreningens vedtægter, men arbejdsopgaverne skal udføres og ikke mindst i en succesfuld og turbulent tid, som faget er inde i nu.

Det andet forhold har med betaling af kontingent at gøre. Ved sidste opgørelse viste det sig, at ca. 80 medlemmer endnu ikke havde betalt, hvilket svarer til en manko på godt kr. 30.000, som foreningen mangler til at afholde sine udgifter og bl.a. udgive et foreningsblad af høj kvalitet. Vi har derfor arbejdet på at få medlemmerne til at huske betalingen — bl.a. ved hjælp af remindere via e-mail og pr. brev.

Bestyrelsen ønsker alle en god sommerferie.

Kursus for mediefag, efterår 2008

Reformevaluering og mediefags metode

TID

3 dages årskursus fra onsdag den 29. oktober kl. 14.00 til fredag den 31. oktober 2008 kl. 12.00 (frokost derefter)

STED

Magleås Kursuscenter, Høsterkøvej 6, Birkerød

TILMELDING

Senest den 15. august 2008 til Kirsten Andersen på ka.cg@ci.kk.dk eller Søren Jakobsen på jakobsensoeren@mail.tele.dk.

Pris: kr. 3.500. Bedes indbetalt på konto 4099 8254850, Medielærerforeningen, Roskildevej 134, 2.th., 2500 Valby.

PROGRAM

ONSDAG EFTERMIDDAG

REFORMEVALUERING

- AT-synopsisprøve
- Studieretningsprojektet
- B-niveau: Tilrettelæggelse og progression i undervisningen over to eller tre år

Deltagerne opfordres til at medbringe eller elektronisk at lægge følgende ud:

- AT-forløb
- Opgaveformuleringer studieretningsprojekter
- Litteraturlister til områder
- Praktisk tilrettelægning

ONSDAG AFTEN

- Elevfilm til debat

TORSdag FORMIDDAG

Oplæg ved Jan Faye videnskabsfilosof fra Københavns Universitet om forståelse og formidling af humanistisk teori, fortolkning, metode og videnskabsteori med særlig henblik på film og tv og medieområdet.

TORSdag EFTERMIDDAG

Eksamen: Den praktiske afvikling — en tilbagemelding *

TORSdag AFTEN

Oplæg om stop-motion og tegnefilm ved Craig Frank, der har instrueret mange tegnefilm, fx *Terkel i knibe* og senest den kommende tegnefilm *Rejsen til Saturn*, der har premiere til efteråret.

FREDAG FORMIDDAG

Mediefag i fremtiden (stx, hf, vuc). Medlemsundersøgelse: Hvad savner mediefagslærerne kurser i?

* Censors rolle
* Vejledning af ny lærere
* TV på B-niv
* Ny læreplan - "præsentation"

{ -i-niv
-b-niv

